

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра клінічної лабораторної діагностики
Навчальний рік 2020-2021

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ
«ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА З ПАТОГІСТОЛОГІЇ»
(назва освітнього компоненту)

Нормативний чи вибірковий освітній компонент Нормативний

Форма здобуття освіти очна
(очна; заочна; дистанційна)

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 224 «Технології медичної діагностики та лікування»
(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація «Лабораторна діагностика»

Освітньо-професійна програма «Лабораторна діагностика»

Другого (магістерського) рівня вищої освіти

Курс 1

Силабус навчальної дисципліни
розглянуто на засіданні кафедри
клінічної лабораторної діагностики

Протокол від
“ 28 ” серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри

О.І. Залюбовська
(ініціали, прізвище)

Схвалено методичною комісією
ХНМУ з проблем професійної
підготовки

Протокол від
“ 30 ” серпня 2020 року № 1

Голова

В.Д. Марковський
(ініціали, прізвище)

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Залюбовська О.І. – завідувач кафедри клінічної лабораторної діагностики, д.мед.н., професор
2. Тюпка Т.І. – професор кафедри клінічної лабораторної діагностики, д.мед.н., професор
3. Авідзба Ю.Н. – доцент кафедри клінічної лабораторної діагностики, к.ф.н., доцент.
4. Березнякова М.Є. – професор кафедри клінічної лабораторної діагностики, д.мед.н., професор.
5. Безродна А.І. – асистент кафедри клінічної лабораторної діагностики, к.біол.н.
6. Леонтєва Л.В. – асистент кафедри клінічної лабораторної діагностики, к.біол.н.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Дисципліна «Виробнича практика з патогістології» полягає у формуванні, закріпленні та актуалізації вмінь та навичок проведення лабораторних робіт у патогістологічній лабораторії лікувально-профілактичних установ.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є: *проведення відбору біопсійного матеріалу з органів, тканин та мікроскопічного дослідження з диференціацією їх змін при різних патологічних процесах.*

Міждисциплінарні зв'язки: «Виробнича практика з патогістології» інтегрується з дисциплінами: виробнича практика з цитології, виробнича практика з клінічної біохімії та виробнича практика з імунології.

Пререквізити. «Клінічна патогістологія» та «Цитологічна діагностика».

Постреквізити. «Біохімія патологічних процесів», «Доказова медицина. Алгоритми та стандарти лабораторних досліджень», «Клінічна імунологія та алергологія».

1. МЕТА КУРСУ

1.1 Надати студентам знання щодо:

Надати студентам знання щодо:

- комплектації патогістологічної лабораторії відповідним оснащенням, реактивами, необхідною медичною документацією до стадії готовності проведення досліджень з обладнання робочого місця;

- дотримання нормативних документів, правил техніки безпеки, протипожежної безпеки, виробничої санітарії, протиепідемічного режиму, використовуючи відповідні засоби колективного та індивідуального захисту, створювати безпечні умови праці для працівників лабораторії та пацієнтів;

- організації процесу роботи в патогістологічній лабораторії шляхом групування однотипних досліджень відповідно до методик;

- проведення кількісних розрахунків для оцінки аналізу, об'єму та якості роботи патогістологічної лабораторії;

- проведення обробки та аналізу обліково-звітної документації;

- вирішення деонтологічних завдань, пов'язаних з проведенням лабораторних досліджень;

- контролю переліку необхідних лабораторних досліджень до кожної патології окремо, відповідно до протоколів для забезпечення ефективності діагностики, лікування та прогнозування захворювань; здійснювати консультативний взаємозв'язок з клініцистами;

- використання результатів лабораторних досліджень для діагностики найрізноманітнішої патології, їх перебігу, прогнозування в умовах лабораторії з дотриманням безпечних умов праці згідно з кваліфікацією магістра.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни використовуючи відповідне до методик обладнання, навчитися проводити відбір біопсійного матеріалу з органів, тканин та мікроскопічне дослідження з диференціацією їх змін при різних патологічних процесах; засвоїти основні принципи і технологію пошуку наукової інформації у фахових журналах, її оцінка узагальнення і прийняття рішень щодо можливості використання її на практиці; оволодіти навиками використання світового досвіду щодо діагностики захворювань адаптації цих даних на теренах України.

1.3 Компетентності

1.3.1. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує опанування студентами

Класифікація компетентності за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Інтегральна компетентність				
Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності в галузі лабораторної медицини та в освітньому процесі, що передбачає застосування теоретичних засад і методів лабораторної діагностики з метою комплексної оцінки морфологічного та				

функціонального стану органів і систем пацієнтів; встановлювати лабораторний діагноз, проводити санітарно-гігієнічну експертизу.

Загальні компетентності

1. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій	Знати: сучасні інформаційні технології; технології обробки текстової та графічної інформації; медичні інформаційні системи	Вміти: використовувати програмні засоби при роботі в комп'ютерних мережах; створювати бази даних і використовувати інтернет-ресурси; працювати в закритих та відкритих інформаційних системах; використовувати отриману інформацію та результати її аналітичної обробки для набуття фахових знань та навичок з певних складових професійної діяльності; застосовувати новітні інформаційні технології в професійній діяльності; працювати з операційними системами і сервісними програмами; працювати з папками (каталогами) і файлами у Windows; набирати, зберігати, редагувати текстову інформацію Microsoft Word	Накопичення обсягу можливих комунікативних зв'язків з різних аспектів професійної діяльності за допомогою комп'ютерних технологій	Систематизувати інформацію з метою підвищення ефективності праці на основі системного та методологічного підходу до предмету діяльності; підвищувати інформаційну грамотність, поглиблювати знання з практичного застосування інформаційно-комп'ютерних технологій в професійній діяльності
2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	Знати: способи одержання наукової та професійної інформації; джерела одержання потрібної інформації	Вміти: упорядковувати, оцінювати, аргументувати, класифікувати одержану інформацію; узагальнювати одержану інформацію, готувати рекомендації щодо наступного її використання	Уміння здійснювати комунікативні зв'язки з тримачами джерел інформації	Удосконалення інформаційної грамотності та оптимальне застосування її в професійній діяльності

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

Здатність інтерпретувати результати лабораторних досліджень в комплексі всіх показників з діагностичною, лікувальною та прогностичною метою	Знати: референсні показники та відхилення від них в патогістологічних, цитологічних, біохімічних, імунологічних, бактеріологічних, медико-генетичних та інших дослідженнях при найрізноманітнішій патології, включаючи спадкову, та вроджені вади розвитку	Вміти: інтерпретувати результати лабораторних досліджень для підтвердження діагнозу, оцінки ефективності лікування, динаміки та прогнозу конкретної патології	Консультувати клініцистів щодо морфологічного та функціонального стану органів і систем пацієнта за результатами лабораторних досліджень	Відповідальність за дотримання регламенту на всіх етапах лабораторного дослідження, дотримання правил професійної етики та деонтології, конфіденційності
Здатність	Знати: патогістологічні	Вміти:	Обґрунтовувати	Дотримання

проводити диференціальну діагностику різних патологічних станів і процесів за даними патогістологічного дослідження	прояви та диференціальну діагностику запальних, аутоімунних, дисгормональних хвороб, передракових станів, доброякісних і злоякісних пухлин	проводити патогістологічні дослідження; диференціювати зміни тканин за їх морфологічними ознаками	для пацієнта та його оточення необхідність патогістологічного дослідження; забезпечувати експрес - інформацію про результати досліджень в екстрених випадках	конфіденційності, етичних принципів та деонтологічних норм у спілкуванні з пацієнтами та їх оточенням
--	--	---	--	---

1.3.2. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних **програмних** результатів навчання:

ПРН 1. Застосовувати професійні знання; формулювати ідеї, концепції з метою використання в роботі академічного або професійного спрямування.

ПРН 2. Знаходити рішення у професійній діяльності, мати достатню компетентність в методах самостійних досліджень, бути здатним інтерпретувати їх результати

ПРН 5. Аргументувати висновки та виявляти зв'язки між сучасними концепціями в організації процесу управління на кожному етапі професійної діяльності.

ПРН 8. Надавати консультативну допомоги пов'язану з професійною діяльністю. Виконувати вимоги посадових інструкції, самоудосконалюватись.

ПРН 13. Виконувати та використовувати методики лабораторних досліджень для діагностики захворювань, визначення характеристики тяжкості, періоду та терміну хвороби, прогнозу, контролю за лікуванням та його результатами

ПРН 16. Виконувати точно та якісно лабораторні дослідження, удосконалювати методики їх проведення, забезпечувати якість клінічних лабораторних досліджень, достовірність і єдність результатів та навчати інших

1.3.3. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних соціальний навичок (Soft skills):

- комунікативність,
- робота в команді,
- конфлікт-менеджмент
- тайм-менеджмент,
- лідерські навички.

2. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів 1,5	Напрямок підготовки 22 «Охорона здоров'я» (шифр і назва)	Нормативна
Загальна кількість годин - 45	Спеціальність: 224 «Технології медичної підготовки та лікування» ОКР «Магістр» (шифр і назва)	Рік підготовки:
		1-й
		Семестр
		2-й
		Вид контролю: поточний та підсумковий

2.1 Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усьо го	у тому числі				
л		п	л	ін	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
Тема 1. Відбір матеріалу на гістологічне дослідження. Методи гістологічного дослідження.	4	0	4	0	0	0
Тема 2. Патогістологічна діагностика ерозій і виразок шлунку.	4	0	4	0	0	0
Тема 3. Патогістологічна діагностика хвороб кишки.	4	0	4	0	0	0
Тема 4. Патогістологічна діагностика запальних і дисгормональних захворювань шийки і тіла матки.	3	0	3	0	0	0
Тема 5. Патогістологічна діагностика запальних і дисгормональних захворювань молочних і передміхурової залоз.	3	0	3	0	0	0
Тема 6. Патогістологічна діагностика захворювань щитовидної залози.	3	0	3	0	0	0
Тема 7. Патогістологічна діагностика захворювань нирок.	3	0	3	0	0	0
Тема 8. Патогістологічна діагностика захворювань печінки.	3	0	3	0	0	0
Тема 9. Гістологічна діагностика пухлин м'яких тканин, кісткової, хрящової тканин.	3	0	3	0	0	0
Тема 10. Гістологічна діагностика пухлин шкіри. Пухлини з меланінутворюючої тканини.	3	0	3	0	0	0
Тема 11. Гістологічна діагностика пухлин легенів.	3	0	3	0	0	0
Тема 12. Гістологічна діагностика пухлин травного каналу.	3	0	3	0	0	0
Тема 13. Гістологічна діагностика пухлин сечової, статевої систем.	3	0	3	0	0	0
Тема 14. Гістологічна діагностика пухлин молочної і щитовидної залоз.	3	0	3	0	0	0
Разом	45	0	45	0	0	0

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
-------	------------	-----------------	-----------------	----------------

1	Відбір матеріалу на гістологічне дослідження. Методи гістологічного дослідження.	4	Робота в лабораторіях	усне опитування (індивідуальне фронтальне); індивідуальні завдання; реферати
2	Патогістологічна діагностика ерозій і виразок шлунку.	4	Робота в лабораторіях, розповідь-пояснення, ілюстрація	усне опитування (індивідуальне фронтальне); індивідуальні завдання
3	Патогістологічна діагностика хвороб кишки.	4	Робота в лабораторіях, моделювання процесів і ситуацій	усне опитування (індивідуальне фронтальне)
4	Патогістологічна діагностика запальних і дисгормональних захворювань шийки і тіла матки.	3	Робота в лабораторіях, розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, моделювання процесів і ситуацій	опитування (індивідуальне і фронтальне)
5	Патогістологічна діагностика запальних і дисгормональних захворювань молочних і передміхурової залоз.	3	Робота в лабораторіях, розповідь-пояснення, демонстрація, презентація, дискусія, моделювання процесів і ситуацій	усне опитування (індивідуальне фронтальне); індивідуальні завдання; реферати
6	Патогістологічна діагностика захворювань щитовидної залози.	3	Робота в лабораторіях	усне опит-

			рiях, розповiдь-пояснення, демонстрацiя, презентацiя, дискусiя, моделювання процесiв i ситуацiй	тування (iндивiдуальне фронтальне); iндивiдуальнi завдання
7	Патогiстологiчна дiагностика захворювань нирок.	3	Робота в лабораторiях, розповiдь-пояснення, бесiда, демонстрацiя, дискусiя, моделювання процесiв i ситуацiй	опитування (iндивiдуальне i фронтальне)
8	Патогiстологiчна дiагностика захворювань печiнки.	3	Робота в лабораторiях, моделювання процесiв i ситуацiй	усне опитування (iндивiдуальне фронтальне)
9	Гiстологiчна дiагностика пухлин м'яких тканин, кiсткової, хрящової тканин.	3	Робота в лабораторiях, розповiдь-пояснення, бесiда, iлюстрацiя, демонстрацiя, моделювання процесiв i ситуацiй	опитування (iндивiдуальне i фронтальне)

10	Гістологічна діагностика пухлин шкіри. Пухлини з меланінутворюючої тканини.	3	Робота в лабораторіях, розповідь-пояснення, демонстрація, презентація, дискусія, моделювання процесів і ситуацій	усне опитування (індивідуальне фронтальне); індивідуальні завдання; реферати
11	Гістологічна діагностика пухлин легенів.	3	Робота в лабораторіях, розповідь-пояснення, демонстрація, презентація, дискусія, моделювання процесів і ситуацій	усне опитування (індивідуальне фронтальне); індивідуальні завдання; реферати
12	Гістологічна діагностика пухлин травного каналу.	3	Робота в лабораторіях, розповідь-пояснення, демонстрація, презентація, дискусія, моделювання процесів і ситуацій	усне опитування (індивідуальне фронтальне); індивідуальні завдання
13	Гістологічна діагностика пухлин сечової, статеві систем.	3	Робота в лабораторіях, розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, дискусія, моделювання процесів і ситуацій	опитування (індивідуальне і фронтальне)

14	Гістологічна діагностика пухлин молочної і щитовидної залоз.	3	Робота в лабораторіях, моделювання процесів і ситуацій	усне опитування (індивідуальне фронтальне)
Разом		45		

3. ОЦІНЮВАННЯ

Формою підсумкового контролю дисципліни є диференційний залік, який проводиться викладачем академічної групи на останньому занятті з дисципліни.

Допуск до ДЗ визначається у балах ПНД, а саме: min - 70, max - 120 балів. Безпосередньо ДЗ оцінюється від - 50 до - 80 балів. Оцінка з дисципліни є сума балів за поточної навчальної діяльності студентів (ПНД) та ДЗ у балах від min – 120 до max - 200 і відповідає національній шкалі та шкалі ECTS.

Критерії оцінювання теоретичних знань

Кількість питань	«5»	«4»	«3»	Усна відповідь за білетами, які включають теоретичну частину дисципліни	За кожену відповідь студент одержує від 5 до 8 балів, що відповідає: «5» - 8 балів; «4» - 6,5 балів; «3» - 5 балів.
1	8	6,5	5		
2	8	6,5	5		
3	8	6,5	5		
4	8	6,5	5		
5	8	6,5	5		
	40	32,5	25		

Критерії оцінювання практичних навичок

Кількість навичок	«5»	«4»	«3»	Відповідь за білетами практичної частини	За кожену практичну навичку студент одержує від 5 до 8 балів, що відповідає: «5» - 8 балів; «4» - 6,5 балів; «3» - 5 балів.
1	8	6,5	5		
2	8	6,5	5		
3	8	6,5	5		
4	8	6,5	5		
5	8	6,5	5		
	40	32,5	25		

Оцінювання результатів вивчення дисциплін проводиться безпосередньо під час диференційованого заліку. Оцінка з дисципліни визначається як сума балів за ПНД та іспиту або диференційованого заліку і становить min – 120 до max – 200.

Технологія оцінювання дисципліни(з «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності студентів...»).

Відповідність оцінок за 200 бальною шкалою, чотирибальною (національною) шкалою та шкалою ECTS

Оцінка за 200 бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за чотирибальною (національною) шкалою
180–200	A	Відмінно
160–179	B	Добре
150–159	C	Добре
130–149	D	Задовільно
120–129	E	Задовільно
Менше 120	F, Fx	Незадовільно

4. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу полягає у дотриманні Етичного Кодексу, укладеного університетською спільнотою, в якому визначено основні моральні принципи (Кодекс корпоративної етики ХНМУ представлений на сайті <http://knmu.edu.ua>)

Відповідно до діючої «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності при Європейській кредитно-трансферній системі організації навчального процесу» здобувачі вищої освіти повинні отримати оцінку на кожному практичному занятті. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до «Положення про порядок відпрацювання студентами Харківського національного медичного університету навчальних занять» щоденно черговому викладачу кафедри.

Під час вивчення дисципліни здобувач вищої освіти має виконувати завдання для самостійної роботи, які повинні оцінюватися викладачем під час навчальних занять або за графіком відпрацювань (у разі пропуску занять або незадовільної оцінки) до складання диференційованого заліку.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Кафедра клінічної лабораторної діагностики підтримує нульову толерантність до плагіату. Від здобувачів вищої освіти очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько- науковий пошук.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Основи патології за Роббінсом : пер. 10-го англ. вид. : у 2 т. Т. 1 / Віней Кумар, Абул К. Аббас, Джон К. Астер. ; наук. ред. пер. проф.: І. Сорокіна, С. Гичка, І. Давиденко. — К. : ВСВ «Медицина», 2019. - XII, 420 с.

2. Основи патології за Роббінсом : пер. 10-го англ. вид. : у 2 т. Т. 2 / Віней Кумар, Абул К. Аббас, Джон К. Астер. ; наук. ред. пер. проф.: І. Сорокіна, С. Гичка, І. Давиденко. — К. : ВСВ «Медицина», 2020. - XII, 532 с.

Допоміжна література:

3. Посібник до вивчення курсу «Клінічна лабораторна діагностика» [Текст]: / Т.М.Шевченко, С.А.Лацинська, С.І.Вальчук. – Д.: РВВ ДНУ, 2015. – 70 с.

4. Волковой В.А., Кононенко Н.М., Гнатюк В.В., Березнякова А.І., Тюпка Т.І., Шевцов І.І., Крижна С.І. Патологічна анатомія: підруч. для студ. вищ. навч. закл. - Х.: НФаУ: Золоті сторінки, 2013.- 392.

5. Young DS, editor. Effects of preanalytical variables on clinical laboratory tests. Washington, DC: AACCPress, 2007.

6. Barbara J. Bain. Blood Cells: A Practical Guide, 5 th Edition, Oxford: WileyBlackwell, 2015, 504p.

7. Husain A.N., Colby T., Ordonez N. et al: (2013) Guidelines for pathologic diagnosis of malignant mesothelioma: 2012 update of the consensus statement from the International Mesothelioma Interest Group. Arch. Pathol. Lab. Med., 137: 647–667.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Репозитарій Харківського національного медичного університету
<https://repo.knmu.edu.ua/home>

2. Наукової бібліотеки ХНМУ <https://libr.knmu.edu.ua>